

Dagthema: Elk moment een nieuw begin

Overweging 24 maart – Diana Vernooij

“... Het moment dat je beseft dat je gefaald hebt is tegelijk het moment van verlossing van wat je hoog hebt proberen te houden. Wat een ontdekking.

Als de grond onder je voeten weg is, kun je vliegen, ben je vrij.

Waarin je je vastgebeten had is weg.

Je hoeft niets meer hoog het houden, niets meer te bewijzen ...”

Eerste lezing volgens Mattheus 26

Tweede lezing: Kisa Gotami en de Boeddha

Openingsgebed

Huub Oosterhuis

Dit dat ja nee voortjagend voortgedreven niet kunnen willen toch zo moeten leven overal nergens niemand op het spoor. dan jij, ik hoor je stem. Ik zie – soms even.

Lied *Jan van Opbergen / Jan Willem van de Velde*

Het woord van God tot hiertoe doorverteld is niet te hoog of veel te ver gegrepen. Het is niet door een vreemde opgesteld die ons met wet en orde af wil schepen. Het komt van iemand die ons kent en telt, een God die ons uit nood en dood wil slepen. Het komt van iemand die ons kent en telt, een God die ons uit nood en dood wil slepen.

Hij wil dat wij elkaar tot leven zijn, de aarde maken tot een land van allen. Hij roept ons weg uit elke doodswaestijn, daar waar uit haat en hebzucht lijken vallen. Hij hoopt dat wij toch ooit zijn schepping zijn en niet zijn vreugde om de mens vergallen. Hij hoopt dat wij toch ooit zijn schepping zijn en niet zijn vreugde om de mens vergallen.

Welkom en inleiding

Goedemorgen lieve mensen, hartelijk welkom in de Duif. Fijn dat jullie er zijn, welkom als je speciaal voor deze viering gekomen bent, en welkom als je hier zondags steeds weer komt. Welkom in deze lenteviering.

Deze passietijd van 7 weken is een lange voorbereidingstijd van wachten, verwachten, opschonen, onder ogen zien en steeds even opgelicht zien wat Pasen is, de bevrijding die ons is beloofd van de zwaarte van het bestaan. Soms, even is ons thema van de passietijd voor Pasen.

Iedereen kan altijd weer opnieuw beginnen

Als het leven lastig is, breekt soms even het licht door. In je eenzaamheid breekt de zon door in de glimlach van iemand die voorbij gaat. Als je pijn lijdt, slaat iemand een arm om je schouder. Soms, even wordt lijden opgeschort of dragen mensen het samen. Dan ervaren wij God in ons leven. Dan breekt het heilige door in ons alledaagse bestaan.

Vandaag is het thema ieder moment een nieuw begin. Op de flyer staat nog Is dit de laatste kans? aangekondigd. Maar bij de voorbereiding van deze viering moest het dit andere thema worden. In mijn werk wordt soms gesproken van een laatste kans. Daklozen, ex-gedetineerden, verslaafden die het te bont hebben gemaakt en mensen hebben belazerd, krijgen soms een zogenaamde laatste kans aangeboden. Gelukkig doen wij daar niet aan, iedereen kan altijd weer opnieuw beginnen.

Ieder moment een nieuw begin, daar geloof ik in. Dat erváár ik in het bestaan – hoe we steeds weer mogelijkheden aangereikt krijgen om ons leven tot iets moois te maken. Zelfs als je ernstig hebt gefaald, zelfs als je schuld hebt aan het lijden van anderen.

Vandaag lezen we erover. We kijken eens wat dieper, hoe dat nu werkt met falen – en hoe ook hier als je door het besef van falen bent heengegaan er weer een nieuwe kans opduikt. Natalie en ik wensen ons allen een goede viering toe!

Gebed om aandacht

Voer mij terug naar de oase van uw aandacht.

Haal mij weg uit het land van doem en noodlot.

Word in mij liefdevolle vriendelijkheid, mededogen, medevreugde en gelijkmoedigheid.

Maak mij, naar uw beeld, een mens van vrede.

Eeuwige, leer mij de taal waarin ik U versta.

Voer mij terug naar de oase van uw aandacht.

Lied

Huib Oosterhuis / Bernard Huijbers

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt,
wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn-
wij zaaiden bronnen uit in de woestijn,
wij oogstten zeeën zonder te vervaren.

Wij, tussen moed en wanhoop.
Waarom weten wij wel wat leven is, maar leven niet?
Soms gaan wij op de vleugels van een lied
en durven onze zwaartekracht vergeten.

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water -
dan valt de nacht over het middaguur.

Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht, ongebroken valt het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren
de mensen niet die wij nog angstig zijn-
wij zouden niet meer vluchten voor de pijn,
en voor de grootste liefde niet vervaren.

Eerste lezing volgens Mattheus 26

Petrus zei tegen Jezus: “Misschien zal iedereen u afvallen, ik nooit!” Jezus antwoordde hem: “Ik verzeker je: deze nacht zal je, nog voor de haan heeft gekraaid, mij driemaal verloochenen.” Petrus antwoordde hem: “Al zou ik met u moeten sterven, verloochenen zal ik u nooit.” (...)

Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe en zei: “Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea.” Maar hij ontkende dat met klem zodat allen het konden horen: “Ik weet niet waar je het over hebt.” Toen hij wilde weggaan naar het poortgebouw zag een ander meisje hem. Ze zei: “Die man hoorde bij Jezus van Nazareth!” Opnieuw ontkende hij en hij zwoer: “Echt, ik ken de man niet.” Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden: “Je bent wel degelijk een van hen, trouwens je accent verraadt je.” Daarop begon hij te vloeken en zwoer: “Ik ken die man niet.” En meteen kraaide er een haan. Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had: “Voor er een haan gekraaid heeft, zal je mij driemaal verloochenen.” Hij ging naar buiten en hilde bitter.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wat ik gewild heb,
wat ik gedaan heb,
wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb,
wat on gezegd bleef,
wat on verzoend bleef,
wat niet gekend werd,
wat on gebruikt bleef,
al het beschamende,
neem het van mij.

En dat ik dit was
en geen ander
dit overschot van stof van de aarde:
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.

Tweede lezing – Kisa Gotami en de Boeddha

“Eens verbleef de Verhevene in het Jetavana klooster. In Savatthi leefde toen een vrouw, Kisa Gotami geheten, wier kind plots was overleden. De vrouw liep, verdwaasd, met de baby nog tegen zich aangedrukt over straat en vroeg aan elke voorbijganger of deze geen medicijn kende dat haar zoontje opnieuw tot leven zou kunnen wekken. Niemand kon haar helpen, maar haar werd aangeraden om naar de Boeddha te gaan; deze werd tenslotte ‘de genezer van mensen’ genoemd. Misschien wist hij een medicijn om haar zoontje tot leven te wekken. Bij de Verhevene aangekomen deed zij haar verhaal en de Boeddha vroeg haar voor het medicijn naar de stad te gaan om aan de inwoners mosterdzaad te vragen. Het mosterdzaad moest komen uit een huis waar nog nooit iemand overleden was. Waar ze ook kwam, iedereen wilde haar mosterdzaad geven, maar er was geen huis waar niet een familielid, grootmoeder, vader, zus of kind gestorven was.

Toen kwam Kisa Gotami tot het besef dat zij niet de enige was die met de dood geconfronteerd werd en dat er al meer mensen gestorven waren dan dat er leefden. Door dit besef kon zij afstand nemen van haar dode kind; ze begroef hem in de jungle en keerde terug naar de Boeddha.”

Overweging

Ik zag een kort stukje interview met de moeder van een van de twee mannen die in de documentaire Leaving Neverland vertelden hoe Michael Jackson hen als kind heeft misbruikt. Ze zei dat ze haar zoon zomaar in goed vertrouwen aan Jackson had meegegeven, omdat hij beroemd is en ze hem daarom vertrouwde. Zij had het gevoel dat ze als moeder had gefaald, ze had niet gezien, ze had haar kind niet beschermd.

Falen is een akelige ervaring. De grond zakt onder je voeten weg. Je hebt iets niet gedaan wat je had moeten doen, zoals deze moeder. Ze voelt zich schuldig aan de pijn van een ander.

Tekort schieten

Petrus huilt, hij zit in zak en as. Hij voelt zich ernstig tekort geschoten. Hij was de meest trouwe leerling, een van de eerste, een visser die alles achterliet om Jezus te volgen. Nooit, nooit zou hij zijn leraar verloochenen. Maar toch, tot 3x toe dacht hij alleen aan zijn eigen hachje en hij begon zelfs te vloeken en te zweren dat hij Jezus niet kende.

We weten niet of Petrus daar ter plekke gevaar liep, of ook hij bedreigd werd – maar het zelfbeeld van Petrus is naar de gallemiezen, hij heeft gefaald en zijn leraar verloochend.

Het besef dringt door: hij heeft gefaald. Hij heeft zijn leraar miskend, hij heeft zichzelf teleurgesteld.

Het gevoel van falen is niet zomaar dat er iets mislukt is of fout is gegaan. Daar kun je nog vrij laconiek over zijn. Falen is veel zwaarder, je voelt schuld. Het had niet mogen gebeuren. Dat falen, dat betrek je op jezelf. Je denkt: 'ik ben mislukt', shame on you.

Stuk van verdriet

Kisa Gotami kan niet toegeven dat haar zoontje is overleden. Het is haar geliefde zoon. Ze is stuk van verdriet en blijft proberen haar zoon te redden. Onder ogen zien wat niet te veranderen valt, is een lastige zaak als je helemaal niet wil dat het is zoals het is. Kisa Gotami's verhaal is al te menselijk, we kijken geregeld door de bril van valse hoop.

Ik heb 4 jaar verschrikkelijk hard gewerkt om het retraitecentrum De Tiltenberg te redden. Ik was aangesteld als directeur en het lukte me niet. Ik werd steeds verbeterer en dát werd niet door iedereen als prettig ervaren, integendeel – ik nam medewerkers tegen me in. Ik was geen aangename directeur meer.

Bij falen hoort dat je moet beseffen en toegeven wat je eigen aandeel is. Ik had, achteraf gezien, al veel eerder kunnen beseffen dat we het niet gingen redden bij De Tiltenberg, maar ik wilde dat niet zien. Ik deed hard mijn best. Ik ben verbeten doorgegaan, wilde niet opgeven.

Ik hoopte op een slim plan, of een wonder, die financiën moesten op orde komen en ik zweepte iedereen op. Na het falen, na de sluiting van het centrum, was ik niet alleen overspannen maar het heeft me ook een paar jaar gekost om weer vertrouwen in mijn eigen managementkunsten te krijgen.

Onder ogen zien

Dat onder ogen zien, opgeven, aanvaarden dat je een misstap hebt begaan of dat je iets niet hebt gekund waarvan je vindt dat je het had moeten kunnen – dat is erg lastig. Je moet onder ogen zien dat je niet bent wie je dacht te kunnen zijn. Geen valse hoop meer.

Het verhaal van Kisa Gotami is ook dat van niet opgeven van de hoop. Ze leurt met haar dode kind, kan de werkelijkheid nie tonder ogen zien. En dan geeft de Boeddha haar nóg meer valse hoop. Hij stuurt haar weg om voor genezing mosterdzaad te halen, terwijl hij weet dat aan de situatie niets

te veranderen valt. Hij kan haar zoontje, met of zonder mosterdzaad, nooit terug tot leven wekken, want die macht heeft hij niet. Hij is maar een mens zoals wij, geen god. Het klinkt niet sympathiek van de Boeddha, die opdracht. Maar de Boeddha heeft waarschijnlijk al over haar gehoord. Hij heeft beseft dat de vrouw de harde waarheid ook van hem niet zou accepteren. Iedereen in haar omgeving heeft haar al proberen over te halen haar dode zoon los te laten. De Boeddha gaat daarom een stap verder. Hij wil dat de vrouw zelf ontdekt, zélf ervaart wat hij haar zou kunnen zeggen, wat iedereen haar voortdurend zegt. Hij heeft er al vaker op gewezen: “Ga niet voort op de woorden van een ander, maar doe onderzoek, ervaar het zelf.” De overtuiging van een ander kan nooit jouw eigen ervaring vervangen. Dus zij gaat vol hoop op zoek naar mosterdzaad uit een huis zonder verdriet. Zij put zichzelf uiteindelijk uit. Hoeveel huizen is zij langs gegaan, voordat zij besepte dat overal, werkelijk overal mensen sterven? Dat er geen liefdevol huis bestaat zonder verlies van geliefden? Dan laat zij los, ze buigt haar hoofd en ze begraaft haar zoon.

Gevoel van falen

In feite is het gevoel van falen een vorm van rouwen omdat je heel moeilijk kunt accepteren dat het ging zoals het gegaan is. Het falen zelf voelt vreselijk, alsof alles instort. Je wereld stort in, je zelfbeeld stort in. Je wordt er erg bescheiden, zelfs deemoedig, van.

Maar dan, het falen is niet het einde van het verhaal. Als iets instort betekent dat ook dat er ruimte komt, er breekt een straaltje licht door de ingestorte muur. De plek van falen is de plek om weer op aarde te belanden.

In het lijdensverhaal in Mattheus horen we niets meer van Petrus. Maar later komt hij terug in de Handelingen van de apostelen, dan is hij gesterkt en overtuigd. Zijn falen is dus niet het einde geweest. Hij heeft zich herpakt en is er sterker uit tevoorschijn gekomen. Het verhaal van Kisa Gotami gaat ook nog verder: nadat ze haar zoontje heeft begraven staat ze op. Ze gaat terug naar de Boeddha om het leven van de thuislozen te aanvaarden, het leven als non. Ze gaat dus een nieuw leven aan.

En ook ik ben weer manager geworden, met veel plezier en met goed resultaat.

Het moment dat je beseft dat je gefaald hebt is tegelijk het moment van verlossing van wat je hoog hebt proberen te houden. Wat een ontdekking. Als de grond onder je voeten weg is, kun je vliegen, ben je vrij. Waarin je je vastgebeten had is weg. Je hoeft niets meer hoog te houden, niets meer te bewijzen. De plek om te falen is daarom de beste plek om te leren. Op mijn werk roep ik altijd bemoedigend naar mijn medewerkers: “Fouten maken mag, zolang je er maar van leert”.

Als je niet gaat lopen verbloemen dat je gefaald hebt, kom je er wijzer uit tevoorschijn. Je hebt de werkelijkheid leren kennen en je bent jezelf tegengekomen. De waarheid die tot je doordringt is misschien niet aangenaam maar ze is altijd bevrijdend. Het falen bevrijdt je van een verkeerd beeld van jezelf.

Vermogen om tlekn weer op te staan

We hebben onder ogen gezien dat we faalden, we hebben het overleefd, we hebben de spanning losgelaten. We zijn bevrijd. Er schijnt weer licht door de breukvlakken van ons uithoudingsvermogen. Er is weer een nieuw begin mogelijk. We zijn een levend wezen op aarde, een wezen dat gebreken kent en falen kan. We begrijpen anderen die dingen niet kunnen beter, we hebben meer mededogen. We leven, we kunnen weer opnieuw beginnen.

Die vreugde, lieve mensen, die vreugde dat we opnieuw kunnen beginnen, dat is onze veerkracht en onze levensvreugde. We kunnen altijd weer opstaan, ieder moment is een nieuw begin mogelijk.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God,
ZHij is voor mij geest, liefde, beginsel van alle dingen.
Ik geloof dat God in mij is en dat ik ben in God.

Ik geloof dat het ware welzijn van de mens
bestaat in het volbrengen van Gods wil.
Ik geloof dat het vervullen van Gods wil
ten goede komt aan mij en alle mensen.

Ik geloof dat God wil
dat alle mensen van hun naasten houden
en zo met anderen omgaan
als zij ook zelf behandeld zouden willen worden.

Ik geloof dat de reden waarom wij leven
eenvoudigweg is, dat wij groeien in liefde.
Ik geloof dat deze groei in liefde de grootste kracht is
om het Rijk van God te vestigen op aarde,
dan zal er een nieuwe ordening zijn
waarin menselijkheid, waarachtigheid en
solidariteit zullen heersen.
Amen

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Uitreiking vredesduif door Helma Schenkeveld

4 Keer per jaar reiken wij vanuit de Duif een vredesduifje uit aan iemand om die persoon in het zonnetje te zetten, om te bevestigen dat we zien wat voor moois die persoon doet, soms voor de schermen, soms achter de schermen. Ook vandaag reiken we een Duifje uit. Ik wil Helma uitnodigen naar voren te komen – want zij zal het Vredesduifje uitreiken.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Die mij niet, sleurde, niet duwde, maar wenkte,
over uw drempel.
Die de sluier van mijn angst niet scheurde,
maar optilde.

Die met enkel uw stem mij zo vermurwde,
dat ik wilde.

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Ooit door geruchten over U geknecht.
Nu zonder angsten, eindelijk verwacht ik U.

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Tafelgebed

uit: Zijspoor

V.: Jij die in ons en met ons wilt zijn,
jij die hoort en weet en
ons herinnert aan toen, toen je begon,
toen je opstond,
toen je liefde oplaaide,
en woorden zocht,
en de wereld zag,
jouw neergeslagen mensen,
zwervende kinderen.

A.: Zie ons, hardnekkig verward in dromen,
gewend aan leugens,
moe en genadeloos,
als jij niet mee gaat
zijn wij nergens.

V.: Herinner je de nacht
waarin zelfs jij
niet gerust hebt
niet rusten kon,
en waarin jij de mens
gewekt hebt
eens en voorgoed.

A.: Maak ons tot die mens.
Leer ons jouw oproep verstaan,
te zijn als dat brood van toen.
Hier, eet maar,
drink mij maar,
IK BEN ER VOOR JOU.

Nodiging

Het visioen dat er meer dan genoeg is voor iedereen als wij breken en delen – dát is het hart van onze viering. Dus laten we ons leven, onze liefde, ons geld en onze aandacht delen met elkaar en dát doen wat gemeenschappen al eeuwen doen: elkaar ondersteunen, bemoedigen en inspireren.

Laten we samen de hoop op een nieuwe wereld levend houden, hoe die wereld er dan ook uit gaat zien. Laten we de vlam brandend houden, die passie voor een rechtvaardige, een vriendelijke wereld.

Laten we vieren dat we ieder moment een nieuw begin kunnen laten zijn. Laten wij dat nieuwe begin voor elkaar betekenen, brood en wijn zijn voor elkaar. Laten wij die mens zijn, die gewekt is, eens voorgoed

Kom dan naar voren en deel brood en wijn met ons, met elkaar, want of je nu kerkelijk bent of niet, iedereen is genodigd, niemand is uitgezonderd. Kom en deel je leven met ons allen.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Nooit hoorden wij
andere stemmen dan de onze.
Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen,
nooit andere
goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen
over een onzichtbaar weefsel
boven de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand
weggetild uit de tijd.
Maar soms even
wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen.
Zo zouden wij moeten leven.

Voorbeden

Laat ons bidden,
voor onszelf en alle mensen die niet durven kijken naar ons eigen falen,
voor ons die liever de ogen sluiten
dan te beseffen dat we een mens met gebreken zijn.

Laat ons bidden voor ons, die anderen soms pijn doen,
dat ons hart verzacht, dat we hoop houden op een nieuwe wereld,
en we liefde kunnen geven, steeds weer opnieuw.

Laat ons bidden
dat de liefde in ons leven de kracht van ons hart zal doen ontwaken
en we aandacht hebben voor wie om ons heen zijn.

Laat ons bidden
dat ons hart overstroomt van liefde voor de mensen om ons heen

en dat we net zoveel liefde voelen voor wie verder weg staan,
of voor de mensen die we niet kennen
of die we liever niet willen kennen.

Laat ons bidden dat wij de moed hebben
om niet te weten wat we moeten doen en toch op weg gaan,
met de intentie dat iedere stap die we zetten getuigen zal
van onbegrensde liefdevolle vriendelijkheid.

Gelofte aan de mensheid – Hisamatsu

Laat ons ontwaken tot ons ware Zelf,
mensen worden, vol van mededogen,
onze gaven ten volle ontplooien,
ieder volgens de eigen roeping in het leven.

Laat ons bewust worden van de doodsstrijd
persoonlijk en maatschappelijk
en de bron ervan onderkennen.

Laat ons de juiste richting ontdekken
waarin de geschiedenis zou moeten voortgaan
en elkaar de hand reiken
zonder onderscheid naar man- of vrouw-zijn,
zonder onderscheid naar ras, natie of klasse.

Laat ons met mededogen de gelofte afleggen
het diepe verlangen van de mensheid
naar bevrijding van haar ware Zelf
werkelijkheid te doen worden

en een wereld te bouwen
waarin iedereen
waarachtig en in heelheid kan leven.

Actie en informatie

Slotlied

Huib Oosterhuis / Tom Löwenthal

De woorden die wij spraken tot elkaar,
haastige harde lieve onverstane,
de nacht die wij verzwegen voor elkaar,
de bange dromen, de doorluchte wanen,
de dagen die wij gingen met elkaar
in donker woud door schaduwlichte lanen.

De mensen die wij werden één voor één,
spelende handen helderziende ogen,
lichamen stromend water steen en been
vurige zielen vonken mededogen,
die ene die wij zijn en anders geen,
die anderen die wij nog worden mogen.

Dit niets dat overleeft ternauwernood,
dit alles dat ik ben in vrees en beven,
dit enig hier nu tegen doem en dood,
dit korte, lichte, lange eigen leven
dat wij ontvangen als genadebrood,
dat ons gegeven is en blijft gegeven.

Zegenbede

Moge de Krachtige en Tedere bij ons zijn
vandaag en alle dagen van ons verdere leven.
Moge zij onze ogen en onze armen openen
opdat wij onverschrokken en met een ontwaakt hart
ons leven leiden vanuit ootmoed en levensvreugde.

Moge de weg ons tegemoet komen,
de wind in onze rug zijn
en de zon op ons gezicht schijnen.
Moge ons diepste wezen,
God in ons leven,
ons daarbij altijd zeer nabij zijn.
Amen

